

følge, at Beløbet vil blive opført paa Tillægsbevillingsloven og paa Finantsloven. Det, der skal udtrykkes, er, at Omkostningerne skulle udredes af Statskassen uden forud at være søgt bevilgede, det er det, der skal udtrykkes. Spørgsmaalet om Kvantiteterne skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Jeg har allerede ved Sagens 2den Behandling gjort gjældende, at det mindre Beløb sandsynligvis vil findes mere tiltalende end det større. Det er ganske vist, at det er kun en Bemyndigelse, — jeg tror, at det var det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, som særlig fremhævede dette — til at bruge indtil et vist Beløb, men man tør vel nok antage, at denne Maximalgrænse ogsaa vil blive det Tal, der angiver, hvad der i Virkeligheden vil blive anvendt; thi jeg tror, at man dristig tør gaa ud fra den Forudsætning, at Kravene ville, hvad enten der staar 5, 10 eller 15 Millioner, naa fuldt op til Tallet. I hvert Fald er det en Vanstuelighed mere ved at afsiue Begjæringen, naar Bemyndigelsen strækker sig saa vidt, at der kan gives; det er i alt Fald en Lettelse, naar man kan sige: der er ikke Mere. Mine Bemærkninger om, at Hjælpen efter min Mening maa gives ligelig, hvor de onde Tidens Tryk er tilstede, i Stedet for kun at gives i en enkelt Retning, skal jeg kun gjentagde i Grindringen. Jeg finder ikke nogen Grund til atter at komme dybere ind herpaa, da jeg nu allerede flere Gange, maasse til Overflod, har gjort mine Betragtninger af Forholdet gjældende lige overfor det ærede Thing. Ved at se, hvorledes Lovforslaget er kommet til at se ud efter Afstemningen ved 2den Behandling, er jeg først bleven opmærksom paa, at der i det andet Stykke af Paragrafen er blevet brugt et Udtryk, som der i og for sig ikke kan indvendes noget Alvorligt imod, men, som det forekommer mig, siger overmaade lidt. Det er dette Udtryk, at „Laanene forrentes saaledes, at Statskassen intet Tab lider“; thi jeg ser i Virkeligheden ikke, at der siges Noget herved, men paa den anden Side er Udtrykket jo saa ampelt, at der heller ikke vil kunne indvendes Noget imod, at det bliver staaende. Derfor Pengene skulle tilveiebringes i Lighed med i 1857 ved at aabne et Statslaan, var der ganske vist sagt ikke saa lidt ved, at de skulde indbringe samme Rente, som man svarede af dette Laan. Men da Taleren er om at anvende konstante Beløb, der ligge til Disposition, ser jeg ikke rettere, end at det Udtryk „intet Tab lider“ i Virkeligheden tilsteder forskellige Udtydninger. Derfor man vil anfille en Sammenligning med de Beløb, som Statskassen har staaende ude til den billigste Rente, ville disse Laan blive utrolig billige, idet denne Rente kun er 1 pCt., og vil man foretage en Sammenligning med den fordelagtigste Anvendelse, Statskassen kan gjøre af det samme Beløb, kan det jo blive en meget høj Rente. Dette har jeg troet at maatte paa For-

haand gjøre opmærksom paa, for saa vidt det skulde falde i min Lod at bringe en Lov som denne i Anvendelse, saa at man altsaa ikke vil kunne gjøre gjældende fra Laantagernes Side, at Loven her havde forudsat noget Bestemt, og at man heller ikke paa et senere Tegn vilde kunne gjøre gjældende imod Finantsministeren, at han ikke tilbørlig havde varetaget Statskassens Interesse ved ikke at anbringe disse Penge til den høist mulige Rente, som Penge overhovedet til den Tid kunne anvendes til. Jeg tror ikke, at dette paa nogen Maade er de ærede Forslagsstilleres Mening, men jeg tror ikke, at det er ganske overflødigt, at jeg allerede har gjort denne Forstaaelse af Bestemmelsen gjældende. Jeg læser nemlig Forslaget saaledes, at det er en påsende Rente; jeg tror ikke, at det ret vel kan læses anderledes.

Kjær: Jeg vil tilstaa, at jeg er kommen noget i Forlegenhed med det foreliggende Forslag. Jeg stemte for Forslaget, saaledes som det blev vedtaget ved 2den Behandling, og tænkte ikke den Gang paa, at der skulde komme en saadan Nigdom af Vindringsforslag frem, som jeg nu ser, ligger for os, og naar jeg overveier og sammenholder dem med det vedtagne Forslag, kan jeg ikke negte, at jeg ikke finder, at de ville kunne bewirke saadanne Forbedringer, at Loven derved vil kunne fyldestgjøre de Krav og den Trang, som jeg saa godt som Nogen vil tilstaa, der kan være for Laansøgerne til at faae Laan. Jeg ser jo, at Bestræbelserne gaa ud paa, vistnok i god Overensstemmelse med den ærede Ministers Anskuelse, at 10 Millioner skal forandres til 5, og jeg har en Forudsættelse af, at man nok bliver enig om, at det kun bliver 5 (Th. Nielsen: Men det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) vil have 10 Millioner!) Ja, det ser jeg nok; men jeg ser ogsaa, at der fra anden Side foreslaaes 5. Selv om det ogsaa bliver 10 Millioner — jeg har vist ikke hørt feil i, at den ærede Minister ikke holder meget af de 10 Millioner, men helst vil have 5 — vilde dette ikke være for Meget, men jeg er overbevist om, at de 5 Millioner, om jeg maa bruge det Udtryk, vilde være som en Draabe i Havet til at tilfredsstille de Krav, der ville stilles fra de forskellige Samsundslag om at faae Laan. Det er derfor, jeg har nogen Betenkelighed ved at gaa ind paa hele Sagen, og jeg har det saa meget mere, naar jeg ser paa de Vindringsforslag, der ere stillede af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), hvem vi jo se kappes med de andre Forslagsstillere i at vise den ærede Minister den mest ubegrændede Tillid, der overhovedet kan vises nogen Minister. Jeg fremhæver dette, fordi jeg finder det befynderligt, naar jeg sammenholder disse Forslag af det ærede Medlem med hans Optraeden i Dag, ja, jeg havde